

Plan B

Semester och sommarlov betyder ingalunda att vi kan undvika svåra beslut. Tvärtom ställs vi ju i dessa tider ständigt inför mycket konkreta och hiskeligt besvärliga valsituationer. Ska jag verkligen ta ett morgondopp fastän ”det dunkla Näsijärvis våg” inte kan var mer än knappt 16 grader varmt? Borde jag försöka övertala döttrarna att diska eller ska jag som vanligt se uppgiften som min lott i livet? Och är det nödvändigt att rada upp den upphuggna veden redan i dag? Å andra sidan ... *Morgen, Morgen nur nicht heute, sagen alle faule Leute!*

Man kunde förenkla denna problematik till ett val mellan plan A och plan B. Plan A är det som vi egentligen borde göra men som vi ofta av olika anledningar inte riktig förmår verkställa. Plan B igen är det färdigt uttänkta eller på annat sätt framväxande alternativet, som vanligtvis på kort sikt är mindre arbetsdrygt och krävande. Efter två veckors fältstudier i Tavastland kan jag intyga att plan B förverkligas oftare än plan A.

Vilket mer eller mindre smidigt för in oss på statliga angelägenheter och valsituationer. Finlands ekonomiska och samhällsliga utveckling har relativt sett varit mycket gynnsam sedan mitten av 1990-talet. Samtidigt har vår omvärld förändrats i snabb takt. Förenta staternas militära hegemoni är alltjämt ohotad, men i övrigt har dess positioner klart försvagats. Europeiska unionens politiska integration har i realiteten helt avstannat. Om inget drastiskt sker kommer detta att leda till snarast centrifugala processer, det vill säga till att medlemsstaterna lockas in i nya politiska allianser och ekonomiska nätverk. Och parallellt med detta har Kinas fenomenala ekonomiska tillväxt på ett fundamentalt sätt börjat påverka världsekonomin.

En avgörande faktor i detta sammanhang är naturligtvis Rysslands framtida utveckling och inställning till EU. För att EU och Ryssland ska kunna bygga upp ett mer stabilt och långsiktigt samarbete krävs att båda parter är beredda att kompromissa. För att detta ska ske krävs att båda ser klara fördelar av eller är pressade till dylika eftergifter, vilket dock tillsvidare inte har varit fallet.

EU är förstas intresserad av Rysslands väldiga energiresurser. Men unionen har ännu så gott om andra energikällor att man inte är tvungen köpa rysk energi på bekostnad av sin politiska och militära rörelsefrihet. Av samma orsak är det oljerika Ryssland inte alls pressat att förbättra sitt rättssystem och tillåta ett västerländskt medborgarsamhälle.

Finlands plan A var under 1990-talet ett politiskt integrerat EU och enhetligt NATO som effektivt försvarade unionens gemensamma intressen. Den planen förverkligades inte och i dag pekar mycket på att plan B har tagit över. EU är och förblir Finlands ekonomiska ramverk, men politiskt och militärt sett är framtiden betydligt mer oviss. Vilket i sin tur ökar behovet av en ny plan B och ny plan C och ny plan D ...

Henrik Meinander, Hufvudstadsbladet (HBL) 13.7.2008